

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Berit Karin Rystad		22/345

Saksnr	Utval	Type	Dato
071/22	Formannskapet	PS	13.09.2022
	Kommunestyret	PS	

Søknad om pilotprosjekt Bygdevekstavtale

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik omtalar Bygdevekstavtaler som eit nytt distriktpolitisk verkemedel som skal bidra til busetjing, tilgang på arbeidskraft med den rette kompetansen og framtidsretta næringsutvikling i nokre av dei mest spreidd bygde områda av Noreg. Regjeringa vil prøve ut eit nytt distriktpolitisk verkemiddel med bygdevekstavtaler. Bygdevekstavtaler skal mellom anna bidra til samordning av verkemidlar og aktørar innanfor eksisterande økonomiske rammer. Det er lagt opp til at staten og kommunane i samarbeid er partar i bygdevekstavtalane.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) lyser ut 10 millionar kroner til pilotordninga for utprøving av bygdevekstavtalar. Midlane skal nyttast til at kommunane kan forberede forslag til eventuell avtale med staten (fase 1). Viss kommunen gjer avtale med staten, vil kommunane som deltek i ordninga kunne søkje om midlar til gjennomføring av bygdevekstavtalane (fase 2 av prøveordninga). Tilskotsordninga er ei prøveordning som vil gå over tre år, med etterhald om Stortinget sine årlege budsjettvedtak. Det er opp til partane om de ønskjer å vidareføre avtalen utover denne ramma.

Pilotordninga som no blir lyst ut er treårig, og i fyrste omgang i to fylke, der Finnmark skal vere det eine. Alle kommunar som oppfyller kriteria kan søke, uavhengig av fylkestilhøve. Regjeringa oppfordrar nærliggande kommunar til å samarbeide om ein felles avtale. Stortinget har løyva totalt 10 millionar kroner til Bygdevekstavtalar i 2022. Kvar pilot kan søke om inntil 2 millionar kroner, til å førebu eit avtaleutkast med staten. Midlane kan nyttast i 2022 og 2023. Tilskotsordninga vil støtta opp om alle delar av prosessen. I fyrste omgang får kommunane midlar til å førebu ei bygdevekstavtale (fase 1). Dersom det blir inngått ein avtale med staten, vil kommunane kunne søke om midlar til å gjennomføre bygdevekstavtalene (fase 2). Frist for å søke om å bli pilotkommune er satt til 30. september. Departementet ynskjer at kommunane melder si interesse for å delta i pilotordninga innan 15. august 2022, saman med ein kort omtale av aktuelle tema. Fedje kommune har meldt inn interesse for å delta innan fristen 15. august. Fedje kommune er i dialog med Solund og Utsira kommune om eit evt samarbeid. Vestland fylkeskommune og statsforvaltaren har teke kontakt med Fedje kommune for å hjelpe i ein eventuell søknadsprosess.

Meir informasjon om Bygdevekstavtalar:

https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/lyser-ut-pilotmidlar-til-bygdevekstavtaler/id2920478/?utm_source=regjeringen.no&utm_medium=email&utm_campaign=

Vurdering

Kommunedirektøren vurderer det som interessant for Fedje kommune å delta i denne satsinga. Ordninga er meint for dei mest spreidd bygde områda i landet, og Fedje fell heilt klart inn under målgruppa for ordninga. Fedje slit med nedgang i folketal, svak inntektsgrunnlag og eit sårbart næringsliv. Vi manglar gode kommunikasjonar. Ferja går ikkje seint om kvelden for pendlarar, og vi får dermed ikkje ta del i ein felles arbeidsmarknad med Austrheim/Alver. Det er ikkje hurtigbåtrute som kan kople Fedje på arbeidsmarknad i Øygarden eller i Solund/Gulen.

Tema som kan være aktuelt for Fedje å jobbe med i ein bygdevekstavtale er:

- Revisjon av kommuneplanen sin arealdel
- Nytt sjønært næringsareal
- Oppretting og utprøving av ulike modellar for å få til auka bustadbygging og større variasjon i bustadmasse med vekt på varierte bustadar i sentrum
- Nye arbeidsplassar basert på reiseliv og utvikling av havrommet med marin næring, bølgjekraft (?) og akvakultur på verutsette lokalitetar
- Rekruttering av nye innbyggjarar med yrker som ikkje er stadtilknytt og med kunst- og kultur og maritime landtidspendlaryrker som viktige målgrupper
- Rekruttering av nye innbyggjarar knytt til felles bu- og arbeidsmarknadsregion i Austrheim/Alver og om mogleg til Øygarden
- Skape nye arbeidsplassar gjennom etablering av opplærings-, opplevings-, kurs og helsetilbod basert på natur- og kulturgitte geografiske fortrinn

Deltaking i dette pilotprosjektet vil kunne gje oss god hjelp i omstillingsarbeid og i arbeid med rullering av kommuneplanen sin arealdel. Fedje kommune vil ha mykje å lære av andre øykommunar som er isolerte bu- og arbeidsmarknadar, fordi dagpendling er vanskeleg eller umogleg på grunn av vær, avstand og manglande kommunikasjonar (ferja går ikkje seint om kvelden og det er ingen hurtigbåt som koplar kommunen på andre kommunar). Våre særlege utfordringar vil bli synleggjort i ein slik pilot, og Fedje kommune vil kunne være med på å bidra til ein meir differensiert distriktpolitikk i heile landet.

Folkehelse

Gode moglegheiter for positiv utvikling og auke i folketalet gjennom positivt omdøme og informasjon om det gode liv på Fedje

Miljø

Fagleg støtte for det grøne skiftet og berekraftig utvikling

Økonomi

Betydeleg økonomisk omstillingsstøtte

Konklusjon

Kommunedirektøren rår til at Fedje kommune sender søknad om deltaking i pilotprosjekt Bygdevekstavtale

Forslag til vedtak:

Kommunedirektøren rår til at Fedje kommune søker om å bli med i pilotprosjekt Bygdevekstavtale. Kommunestyret gir kommunedirektøren i oppdrag å arbeide fram ein fullstendig søknad frå Fedje kommune åleine eller i fellesskap med andre øykommunar.

Formannskapet - 071/22

F - behandling:**F - vedtak:**

Fedje kommune søker om å bli med i pilotprosjekt Bygdevekstavtale. Kommunestyret gir kommunedirektøren i oppdrag å arbeide fram ein fullstendig søknad frå Fedje kommune åleine eller i fellesskap med andre øykommunar.

Samrøystes vedteke.